

Osvrt s konferencije: Jugoistočna Europa i budućnost EU-a – suradnja između institucija visokog obrazovanja

U Zagrebu je od 8. do 11. listopada 2013. godine održana trodnevna međunarodna konferencija „Jugoistočna Europa i budućnost EU-a – suradnja između institucija visokog obrazovanja“ u organizaciji Udruge studenata „Diplomat“ Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije „Dag Hammarskjöld“ iz Zagreba (VŠMOD DH) i Svjetske akademije umjetnosti i znanosti.

Na konferenciji su uz studente VŠMOD-a DH sudjelovali i studenti s Fakulteta političkih nauka u Beogradu, Megatrend univerziteta iz Beograda, Fakulteta političkih nauka u Sarajevu, Sveučilišta u Mostaru, Univerziteta Donja Gorica iz Podgorice, Univerziteta MIT iz Skopja, kao i studenti s više hrvatskih fakulteta: s Fakulteta političkih znanosti i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Veleučilišta Velika Gorica. Sudjelovali su i profesori, prodekani i dekani većine navedenih institucija, čime je znatno porastao potencijal za uspostavu suradnje među tim institucijama visokog obrazovanja. Sveukupno je sudjelovalo više od 100 sudionika.

Konferenciju je 8. listopada 2013. godine na svečanoj večeri otvorio akademik Ivo Šlaus, predsjednik Svjetske akademije umjetnosti i znanosti i dekan VŠMOD-a DH, naglasivši vrijednost konferencije koja je temelj buduće suradnje visokoškolskih institucija u Europi, posebno u Jugoistočnoj Europi. Konferencija je organizirana kroz plenarne i paralelne sekcije uz druženja tijekom ručka i večere, tako da je ostvaren visok stupanj komunikacije i time su položeni temelji uspješne suradnje.

Na plenarnoj sjednici prvoga dana akademskog dijela konferencije 9. listopada 2013. godine sudjelovali su prof. dr. Emil Constantinescu, bivši predsjednik Republike Rumunjske i član Svjetske akademije te predsjednik Instituta za kulturnu diplomaciju (Institute for Cultural Diplomacy), gospodin Nadan Vidošević, predsjednik Hrvatske gospodarske komore (HGK), i akademik Ivo Šlaus. Sjednicom su predsjedali prof. dr. Ksenija Jurišić i g. Filip Kokotović.

Prof. dr. Constantinescu u svojem izlaganju „Levant, Mediteran i budućnost EU-a“ istaknuo je kako bi Europa trebala postupno prevladavati prošlost te promicati širenje zajedničkih vrijednosti – solidarnost i poštovanje različitosti – te razvijati društvo znanja utemeljeno na kulturi koja bi se trebala suprotstaviti društvu vođenom isključivom željom za profitom. Gospodin Nadan Vidošević istaknuo je problem institucionalne

strukture za koju vjeruje da treba ojačati, posebno sada kad je Republika Hrvatska postala članica EU-a, gdje je čekaju potpuno novi izazovi. Ujedno je naglasio ulogu mladih za koje vjeruje da moraju preuzeti aktivniju ulogu u društvu. Akademik Ivo Šlaus usredotočio se na analizu suvremene ekonomske, političke i moralne krize u svijetu koju su izvršile Svjetska akademija, Rimski klub i Club de Madrid (asocijacija bivših predsjednika država i vlada) te je naglasio kako je potrebno preispitati sve postojeće stavove, teorije i pristupe, te da je nužna nova paradigma pristupa i rješavanja aktualnih događanja u svijetu.

U popodnevnim satima odvijale su se paralelne sjednice gdje su dr. sc. Marko Trnski, profesor VŠMOD-a DH, dr. sc. Tomislav Ridzak, viši savjetnik u Hrvatskoj narodnoj banci, prof. dr. Žarko Puhovski, član Svjetske akademije, prof. dr. Mladen Staničić, član Svjetske akademije i profesor na VŠMOD-u DH, dr. sc. Marinko Ogorec, profesor Veleučilišta Velika Gorica, i prof. dr. sc. Dario Matika sa studentima i ostalim sudionicima raspravljali o aktualnim politološkim, ekonomskim i sigurnosnim pitanjima, primjerice o mogućnosti korištenja EU-fondova, krizi eurozone, političkim i ekonomskim prednostima i manama članstva u Europskoj Uniji te problemu organiziranoga kriminala. Paralelne sjednice predstavile su priliku da se sudionici sami opredijele za temu koju smatraju najrelevantnijom i najzanimljivijom. Paralelne sjednice, od kojih je svaka imala 30-ak sudionika, omogućile su svima višestruko sudjelovanje u raspravi.

Na plenarnoj sjednici drugoga dana konferencije sudjelovali su ambasador Budimir Lončar, predsjednik Savjeta Predsjednika Republike Hrvatske i predsjednik Diplomatskog vijeća VŠMOD-a DH, prof. dr. Žarko Puhovski, član Svjetske akademije, te mr. sc. Biljana Apostolova, direktorica Univerziteta MIT Skopje. Sjednicom su predsjedali prof. dr. Goran Bandov, prodekan VŠMOD-a DH i gđa Ivona Karavidović.

Ambasador Budimir Lončar u izlaganju „Jugoistočna Europa i EU u kontekstu svjetskih kretanja“ istaknuo je niz pitanja relevantnih za sadašnje međunarodne odnose. Prof. dr. Žarko Puhovski u svom izlaganju „EU – zajednica vrijednosti ili geopolitika?“ istaknuo je alternativno razmišljanje o ulozi te kapacitetu Republike Hrvatske nakon ulaska u EU. Istaknuo je kako postoji značajna razlika između euroskeptika i ljudi koji u potpunosti odbijaju ideju integrirane Europe, naglasivši značaj stalnog razmišljanja i propitkivanja daljnjeg razvoja te potrebe da se skeptično i s razmišljanjem nastavi daljnje djelovanje Republike Hrvatske u Europskoj Uniji. Mr. sc. Biljana Apostolova u svom izlaganju „Europska Unija: želja ili prinuda“ istaknula je kako za države Jugoistočne Europe ne postoji druga opcija nego priključenje Uniji te kako je za ostvarivanje toga cilja potrebno djelovati u skladu s aktualnom politikom i zahtjevima EU-a.

U popodnevnim satima ponovno su se odvijale paralelne sjednice gdje su sudjelovali prof. dr. Goran Bandov, prodekan VŠMOD-a DH, prof. dr. Saša Petar, dr. sc. Boško Picula, profesor VŠMOD-a DH, prof. dr. sc. Branko Caratan, prof. dr. sc. Radovan

Vukadinović, član Svjetske akademije, obojica profesori VŠMOD-a DH te prof. dr. sc. Oliver Andonov, profesor Univerziteta MIT Skopje. Predmet rasprave tih sjednica bila su pitanja manjina u međunarodnim odnosima, posljedice jačanja desnih političkih opcija u Europi, tranzicije u Jugoistočnoj Europi te proširenja EU-a.

Na završnom danu konferencije u panelu su sudjelovali gospodin Stjepan Mesić, bivši predsjednik Republike Hrvatske i član Svjetske akademije, gospodin Tonino Picula, zastupnik Republike Hrvatske u Europskom parlamentu te prof. dr. Zoran Ilievski, savjetnik predsjednika Republike Makedonije za politička pitanja. Sjednicom su predsjedali gđa Mia Tošić i akademik Ivo Šlaus.

Gospodin Stjepan Mesić u svojem izlaganju „Jugoistočna Europa i budućnost EU-a“ osvrnuo se na trenutačne političke odnose u regiji. Gospodin Tonino Picula svojim je izlaganjem na temu „Izbori 2014. i susjedstvo EU-a – između limesa i novog proširenja“ potaknuo mnoga pitanja te vrlo konstruktivnu akademsku diskusiju. Iznio je stav o nužnosti proširenja EU-a te postupnog uključenja cijele regije Jugoistočne Europe. Raspravljalo se o granici proširenja EU-a te mogućnosti ulaska Ruske Federacije i Republike Turske. Zastupnik Picula iznio je stav kako vjeruje da ipak ne postoji potrebna obostrana politička volja za takvim proširenjem. Prof. dr. Zoran Ilievski održao je predavanje naslova „Europeizacija kroz vladavinu prava na Zapadnom Balkanu“ u kojem je izložio istraživanja provedena na njegovom fakultetu koja predstavljaju temelj za značajne političke prosudbe.

Međunarodna konferencija „Jugoistočna Europa i budućnost EU-a – suradnja između institucija visokog obrazovanja“ predstavlja tek prvi korak u ostvarivanju daljnje suradnje, osobito organizacije zajedničkih seminara i konferencija te zajedničkih projekata. Utemeljena je suradnja među institucijama visokog obrazovanja, ali i među studentima. Studenti iz Republike Srbije predložili su da se u proljeće 2014. godine organizira konferencija u Beogradu. Organizacija niza povezanih konferencija u Jugoistočnoj Europi predstavljala bi novi korak u zajedničkoj suradnji i razumijevanju te tako bitno pridonijela sveukupnom razvoju i prosperitetu Jugoistočne Europe. Zaključujući ovu međunarodnu konferenciju, dekan VŠMOD-a DH zahvalio se svim sudionicima, posebno organizatorima, te istaknuo značaj konferencije za sveukupni razvoj svake pojedine države u Jugoistočnoj Europi, ali i cjelokupne regije i Europske Unije. Studenti-sudionici konferencije i studenti-organizatori konferencije potvrdili su da su sposobni nadvladati teškoće, izazove i složenosti međunarodne suradnje i tako postavili temelj uspješne suradnje i političko-ekonomskog razvoja.

Filip Kokotović